

У пошані
до неперіс-
тицею
до молоді!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Редакція і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
434-0237
434-0807
УНІОСОУ: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
ВАРІС 7-4125
УНІОСОУ: ВАРІС 7-5337

РІК LXXVII. No. 170. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СУБОТА, 19-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1970 Ч. 170. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 18 вересня 1970

В АМЕРИЦІ

ФОРДОВА МОТОРОВА КОМПАНІЯ повідомила, що вона мусить збільшити ціну на авто моделю 1971-го року на 5 відсотків, це значить, що одне авто подорожчає на 153 долари. Представник Фордівської Компанії додав, що, можливо, треба буде збільшити ціну на нові авто на більше, як на 5 відсотків, бо ще не знають, на скільки будуть збільшені заробітки робітників, які саме тепер почали страйк в Корпорації Дженерал Моторс. Страйк може тривати довго, переговори мають продовжуватися аж у вівторок 22-го вересня.

СТРАЙК НА ЗАЛІЗНИЦЯХ може початися в четвер 24-го вересня, якщо до того часу не прийде до порозуміння між залізничниками й залізничними компаніями. У вівторок 15-го вересня почали були страйк 40,000 залізничників, члени чотирьох робітничих спілок, але вони його закінчили після 24-го годин, бо суд заборонив їм страйкувати. Та коли не порозуміється в справі платення робітникам з працевдавцями, то 24 вересня може початися загальний страйк на залізницях, якого не зможе заборонити суд.

ОПИТУВАННЯ ВІЯВЛЯЮТЬ, що 40 відсотків опитуваних вважають демократів за таких, які зможуть вести ССА до добробуту. Тільки 25 відсотків гадають, що республіканці краще подбали б про добробут для населення цієї країни. 12 відсотків не виявили своєї opinii, а 23 відсотків не добачають різниці в обидвох партіях. В 1968 році республіканці і демократи мали по 36 відсотків голосів. 28 відсотків опитуваних гадають, що республіканці не допустять до третьої світової війни, а демократи в цьому пункті дістали тільки 22 відсотки голосів опитуваних.

ПОСАДНИК НЬО ЙОРКУ ЛІНДІ критикує систему перепису населення. Деякі міста наражають на те, що їм нараховано при переписі менше число населення, ніж в дійсності є. Подібно сталося і з містом Нью-Йорком, але посади Лінді не знімавав на Палаті Статистичній Підкомісії про число населення, тільки критикував систему перепису населення, яку треба змінити, бо перепис здійснюваний поштою, ніколи не дасть таких точних статистичних даних, які могли дати переписувачі. Лінді пропонує переписувати населення щоп'ять, а не щодесять років.

ПРОВІДНИК "МЕХІКАНСЬКИХ" АМЕРИКАНЦІВ стверджують, що збільшуються воєнні настрої серед їх земляків, і тому вони передбачають, що в містах, де живуть мексиканські американці, можуть вибухнути заворушення, подібні до того, що було недавно у східній частині Лос Анджелесу. Крайовий Мексикансько-Американський Антидефаматорний Комітет звітує про недовдоволення серед своїх земляків в таких великих містах: Лос Анджелес, Сан Франциско, Сан Антоніо, Гостон, Чикаго, Денвер, Даллас, Вашингтон і Кристал Сіті, Тексас. В Лос Анджелесі під час демонстрації збито двох мексиканців.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ВІДВІДАЄ ЮГОСЛАВІЮ — стверджено з Білого Дому у зв'язку із сумнівами, що вилетіли на сторінках преси щодо подорожних планів Президента. Зате през. Ніксон, мабуть, не буде у Франції, а з Євразії полетить до Британії на нараду з британським прем'єром Едвардом Гіттом. Не виключено, що з Британії він полетить на короткі відвідини до Ірландії. Французькі керівники кола буди-то недоволені, що Ніксон поїде тепер до Франції, але французький президент Жорж Помпиду відвіде 8 жовтня ц. р. до Москви, то — мабуть — приїзд през. Ніксона до Парижу безпосередньо перед відвідом Помпиду до СССР можна було б фальшиво інтерпретувати. През. Ніксон відлітає 27 вересня та вернеться 5 жовтня ц. р.

АМЕРИКАНСЬКІ ЗБРОЙНІ СИЛИ У В'ЄТНАМІ ЗА-
НАЛИ до важкої втрати, коли впродовж кількох останніх днів ворогові вдалося збити протилежним вогнем або збити чи важко пошкодити мінометами аж 9 американських гелікоптерів, між ними деякі великі машини, здатні перевозити 40 вояків. Сталося це в різних частинах фронту у Південному В'єтнамі та над сусіднім Ляосом. Таким чином втрати американських гелікоптерів від 1961 року у В'єтнамі дійшли до 4,040 машин.

КОМУНІСТИ "ПОКИНУ" НЕ ЗАПКАВЛЕНІ в тому, щоб здобути столицю Камбоджі Пномпень, — заявив у Парижі представник колишнього володаря Камбоджі князя Нородона Сіанука, який створив закордонний уряд Камбоджі під протекторатом Комуністичного Китаю. Той ретич Сіанука, який має титул "міністра координації" закордонного центру Сіанука, Тьоні Прейт, заповів, що все ж в майбутньому відбудеться "напевне" битва за Пномпень, там само, як битва за Сайгон, столицю Південного В'єтнаму.

НА ФІЛІПІНАХ ДЕРЖАВНЕ ВІСЬКО ВІЗЯЛО в полон одного з командувачів тамонних комуністичних партизанів, звааних популярно "гук", Фаустіно дель Мундо. який був відомий під назвою "командир Сумольон". Він піддався, коли вояки обсадили виходи з тунелю, що його переведено під домом одного філіппінського містечка, де він переховувався. Філіппінський президент Фердінанд Маркос назвав привести до себе того комуніста й переконував його, щоб той закликав своїх однодумців - партизанів припинити безнадійну й для країни шкідливу підпільно-партизанську роботу.

ПІВНІЧНО-КОРЕЙСЬКІ КОМУНІСТИ ЗАПРО-
НУВАЛИ Південній Кореї — "конфедерацію", із збереженням Північної комуністичної й Південної вільної Кореї з їх різниці суспільно-політичними устроями. Північно-корейські комуністи погоджуються теж на переговори в справі культурних і економічних взаємин між двома частинами поділеної країни. Але ставлять за передумову: щоб спершу всі американські війська залишили Південну Корею. Не хочуть теж офіційно вкритися можливістю нового збройного походу проти Південної Кореї. Тому Південна Корея не має довіря до них і не хоче позбавлятися американського війська, найкращого гаранта безпеки країни.

БРИТАНІЯ І ФРАНЦІЯ БУДУЮТЬ спільними зусиллями — техніками і флотами — суперсонічний пасажирський літак "Конкорд" (Згода). Але обирали, що гук його моторів чотирьохкратно перевищує гук теперішніх великих джетів. Тому тепер досліджують способи, як зменшити той гук, проти якого застерігаються всі летючі.

Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй розпочала 3-тижневі дебати

Об'єднані Нації. — 25-та Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй розпочала в четвер 17 вересня генеральні дебати над міжнародною ситуацією. Розпочав її бразильський міністер закордонних справ Маріо Гібсон Варбоза, який був прийнятий 25 років тому на першій сесії Генеральної Асамблеї ООН: він вказував на "контраст між мріями й ілюзіями з-перед 25 років і теперішньою турботливою ситуацією у світі". Однаково він, як і міністри Уругваю і Ве-

Палата схвалила реформу Конгресу більшістю 326 до 19 голосів

Вашингтон. — 17-го вересня Палата Репрезентантів більшістю 326-ох до 19-ох голосів прийняла законопроект, згідно з яким упрощена буде процедура праць Конгресу. Цей біроклет переслав до Сенату, провідники якого обіцяють працювати над ним ще перед відкриттям або закриттям щорічної сесії. Конгрес має припинити працю перед листопадними виборами. Схвалений Палатою законопроект змінює деякі традиційні пункти конгресової процедури, які поклали ще з колоніальних часів. Останні зміни в ній були 24 роки тому. Ось деякі пункти цих змін: Можна буде передавати через радіо

Сенат не хоче припинити дебати над проектом про вибір Президента

Вашингтон. — Сенат не мав потрібної більшості двох третів голосів на те, щоб припинити дискусію над проектом скасувати Колегію Електорів та вибрати Президента США в загальних виборах. За припинення дебат голосували 54 сенатори, "проти" були 36, отже до потрібної більшості не вистачило 6 голосів. Противники зміни системи вибору Президента будуть продовжувати дебати і тим способом не допустять до того, щоб на цій сесії Сенат вирішив цю справу. Прихильники проекту сподіваються найближчого тижня ще раз старати-

Флоту відтягає з активної служби 58 кораблів

Вашингтон. — Представник флоту повідомив, що планується відкликати з активної служби 58 кораблів, в тому і один літаконесець "Шенрі-Ла", який тепер оперує коло В'єтнаму. Цей літаконесець має припинити активну службу до 12-ох місяців, і коли це станеться, то ССА матимуть в активній службі вперше від 10-ох років менше як 15 літаконесців. Але представник флоту заявив, що такий стан буде тимчасовим, бо Уряд не ду-

Гнат Поворозник переобраний на голову Видавничої Спільки "Новий Шлях"

Торонто. — В Домі Філіп Об'єднаного Національного Об'єднання відбулося 7 вересня загальні збори Видавничої Спільки "Новий Шлях", яка видає під цією назвою відомий тижневик "Новий Шлях", що цього року відзначає своє 40-ліття служби громаді. У зборах взяли участь члени, які заступали 3,930 уділовців, на загальну суму в 39,300 дол. Після заслушування докладних звітів з праці Видавничої Спільки, яка перебувала з 1-го січня 1970 р. видавничий тижневик "Новий Шлях" на основі умови з Президією Українського Національного Об'єднання, УНО, виявлено, що за діловий 1969 рік Спілька виказала надви-

Комуністи зголосили "нові" пропозиції про замирення у В'єтнамі

Париж. — На 84-му з черги засіданні Паризької конференції про В'єнам в минулий четвер 17 вересня ц. р. репрезентант В'єтконгу пані Нгуєн Ті Бін, яка має титул "міністра закордонних справ" тимчасового підпільного комуністичного уряду у Південному В'єтнамі, зголосила "нову" формальну пропозицію у 8-ох точках. У тій пропозиції кажеться, що коли Америка заявить, що відкине всі свої війська з В'єтнаму найдаді до 30 червня 1971 року, то комуністи не будуть обстрілювати їх і тоді теж можна буде переговорити справу полонених. Комуністи далі наголошували на створення у Південному В'єтнамі провізоричного коаліційного уряду, при чому погоджувались, щоб у тому уряді були всі члени теперішнього уряду в Сайгоні, за винятком президента Нгуєна Ван Тіа, віце-президента

ЗСА не виключають інтервенції в Йорданії для охорони своїх громадян

Вашингтон. — Секретар оборони Мелвін Лерд заявив журналістам в четвер 17 вересня, що "ми готові евакуювати всіх американських громадян з Йорданії", а речник Державного Департаменту Роберт МекКлюсі, підтвердивши, що "немає планів щодо збройної інтервенції в Йорданії", додав: "але я не скажу нічого, що було б запереченням прав Америки боронити безпеку своїх громадян". На всякий випадок — великий воєнний корабель "Гуам", який має на борду 28 гелікоптерів, відплив в сторону Середземного моря, щоб скріпити тамощи Шосту флоту, а в Туреччині вже від минулого тижня перебувають всі великі транспортні літаки "С-130". В Йорданії перебувають не 100, як помиляково подали раніше, а 400 американських громадян, не рахуючи 38-ох в числі 54-ох "закладників", які знаходяться в руках терористів. Доля всіх тих закладників не відома: мабуть вивезено

Совети намагаються на поворот Ізраїлю до мирових наряд з арабами

Москва. — Совєтське міністерство закордонних справ поширило між закордонними дипломатами й журналістами заяву, за якою закликається Америку, щоб вона перевела натиск на Ізраїль з ціллю відновити ізраїльсько-арабські переговори про замирення на Близькому Сході. За посередництвом шведського дипломата Гуннара Яррінга. Совєтська преса широко розголосила заяву Державного Департаменту, в якій признавалося, що Ізраїль теж допустив порушення умов перемир'я, бо він — всупереч тим умовам — переносить розвідки ліній над Єгиптом. Совети стоять на становищі, що замирення на Близькому Сході можливе та що виключно лише Ізраїль саботує його, використавши закиди про буди-то порушення Єгиптом воєнного перемир'я, для збукотування розмов, що їх розпочав Гуннар Яррінг. Тому, що Єгипет бере участь в тих розмовах, то — Совети твердять — обов'язком Америки є вплинути на Ізраїль, щоб той припинив свій бойкот.

УВУ опублікував програму викладів літнього семестру 1970 р. разом з бібліографією своїх видань

Мюнхен. — Заходами й у виданні Українського Вільного Університету, що його очолює, як ректор, перебуваючий тепер на відвідинах у ЗСА, проф. д-р Володимир Янів, опубліковано окремим виданням німецькою й українською мовами програму викладів, що відбулися у літньому семестрі 1970 року. У програмі подані загальні інформації про Університет, передумови студії у ньому і про високоскільні Літні Курси Українознавства та про вписи на УВУ, як також склад органів самоуправління УВУ, його професури і список викладів і семінарів. Важливим доповненням цієї програми викладів є надрукована на 26 сторінках бібліографія усіх видань Українського Вільного Університету в роках 1946-1970. В

30-річчя УНКА буде відзначене ювілейними імпрезами у Філадельфії; на головного промовця запрошено Ф. Шекспіра з Інформаційної Агенції ЗСА

Нью-Йорк. — З головної канцелярії УНКА повідомляють, що вслід за підготовченими працями Ділового Комітету для відзначення Ювілею 30-річчя існування і дії Українського Конгресового Комітету Америки, остаточно узгоджено програму Ювілейних Імпрез на президіальному засіданні Екзекутивного УНКА, що відбулося 11-го вересня цього року у Філадельфії. Згідно з постановою Ради Директорів УНКА Ювілейні Імпрези відбудуться у Філадельфії в дні 24-го і 25-го жовтня 1970 року. З метою дати вияв організованним виступам молоді, Ювілейні Імпрези започаткує День Українського Спортівця на Спортивній Площі в суботу, дня 24-го жовтня з участю спортивних дружин молодіжних організацій: Пласт, СУМА, ОДУМ, а також інших.

Увечері того ж дня, в годині 5:30, відбудеться в великій залі Тавн Голл Фестиваль Української Пісні й Танку, в якому візьмуть участь Збірні Хори Нью-Йоркської Округи: "Думка", хор ім. Митр. Андрія Шептицького й "Жайворонки" — усі з Нью-Йорку, як також хор церкви св. Івана Хрестителя з Ньюарку, Н. Дж. та хор "Боян" з Елизабет і Перт Амбоя, Н. Дж. Цим збірним хором диригуватиме проф.

У Балтиморі створено Громадський Комітет для вшанування проф. В. Кубійовича

Балтимор (Я. Ш.). — В Балтиморі створено Громадський Комітет для вшанування проф. В. Кубійовича. Цей Комітет зложений з представників місцевих організацій, товариств і шкіл і його очолює п. мгр. Лідія Лемішка. Проф. В. Кубійович завітає до Балтимору в неділю, 27-го вересня ц. р. і зустрінеться з українськими громадянами в залі ІВКА, при вул. 16 С. Петерсон Парк евею, о год. 5 пополудні. З проф. В. Кубійовичем буде на зустріч д-р Атанас Фіголь. В часі прийняття, що його для всіх присутніх уладять пані з СУА. обидва гос-

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

СОБОР УКРАЇНСЬКОГО СВАНГЕЛЬСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Ошава, Канада. — У п'ятницю 25 вересня розпочинається в Українській Пресвітерській Церкві в Ошаві, Онт., Собор Українського Євангелістського Об'єднання, УСО, в Північній Америці. Президентом УСО є пастор І. Яценчій, ексекютивний секретарем В. Боровський. Об'єднання провадить працю над виданням "Історії Українського Євангелістського-Реформаційного Руху", а останньою приступлено до праці над виданням у сучасній українській мові творів Г. С. Сковороди", сказано в "Новому Шляху" з 19 вересня. Об'єднання існує вже 48 років.

ВШАНУЮТЬ БЕНКЕТОМ ДЖАНА ДІФЕНБЕКЕРА

Вінніпег. — У неділю 27 вересня в готелі "Марлборо" о 6:30 вечора відбудеться великий бенкет на вшанування кол. прем'єра Канади Джана Діфенбекера з дружиною. Бенкет відбудеться заходами Президії Комітету Українців Канади у співпраці з Відділом КУК у Вінніпезі. На бенкеті гостей буде передана різьба - статуя його особи, роботи Леоніда Молодочанина. Джан Діфенбекер розповість про свою співпрацю з українською спільнотою в Канаді та

про недавні відвідини совєтської України. Вступ на бенкет 10 дол. від особи.

ВЕЧІР НА ПОШАНУ Б. А. АНТОНІЧКА

Філадельфія. — Літературно-Мистецький Клуб у Філадельфії розпочинає сезон в залі "Трибуна" у неділю 20 вересня літературним вечором, присвяченим поетові Богданові Ігорові Антоніччю. Між виконавцями виступить письменниця Галина Журба із спогадами про поета, будуть також речитативи творів Б. І. Антонічка.

У БРУКЛІНІ ПОМЕР МИХАЙЛО СЛОСАР, УЧАСНИК ВІЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

Бруклін, Н.Я. — У четвер 17 вересня ц.р. помер тут у місцевій лікарні сл.п. Михайло Слосар, кол. старшина УГА й Армії УНР, учасник визвольних змагань. Тіло Покійного поховане в похоронному домі П. Яремчи в Нью-Йорку, де будуть відслужені поминальні в суботу 19 й у неділю 20 вересня, кожного разу о год. 7:30 увечері. Похорон відбудеться в понеділок 21 вересня о 10-ій год. ранку в похоронному домі П. Яремчи до української католицької церкви св. Духа у Брукліні і звідти на цвинтар Олівія Гора.

СВОБОДА **SVOBODA**
— УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК —
— UKRAINIAN DAILY —
FOUNDED 1883
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays
& holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrain-
ian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for by
Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three
months \$5.00. For UNA members monthly 65¢
Статті підписані їх авторами, не несуть відповідати
становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Терор і політика

Від найдавніших часів політичні атентати спліталися з політикою, як один з елементів політичного розгрізу. Знає це історія античного світу, знає й історія України за доби князів і Козаччини. Інколи криваві події всередині країни — як ось, наприклад, убивства московських володарів, не мали безпосереднього впливу на закордонну політику тих держав і на міжнародну ситуацію. Але, наприклад, терор французької революції послужив за претекст для створення першої європейської коаліції проти Франції в 90-их рр. XVIII сторіччя, а вбивство австрійського архидиакна Франца Фердинанда в Сараєво дало поштовх до вибуху першої світової війни у 1914 р. Масовий терор більшовицької революції залишив байдужим західний світ, який щонайвище обмежувався епізодичним підтримуванням білих генералів. Так само терор югославського Тіта, стосований проти підтримуваного спершу Британією генерала Драги Михайловича, минався йому безкарно. Оportunізм, прихований за фірмовою „реалістичної оцінки“, грав в невідній історії вирішну роль у підході урядів до актів індивідуального й збірного терору.

Терор, застосований комуністичною партизанською організацією Народний Фронт для Визволення Палестини супроти ізраїльського й чотирьох західних великих пасажирських літаків та кількохсот їхніх пасажирів, теж міг би минути без гірших наслідків, як тільки втрата кругло 50 мільйонів доларів у знищених терористами літаках, прикрі переживання пасажирів і — обмін арабськими в'язнями з західних держав й Ізраїлю та західними „закладниками“ в Йорданії. Так могло скінчитися, і не виключено, що може ще так і скінчиться. Але справа значно ускладнена фактом, що ті самі партизани — терористи, що їх цілює з знищення Ізраїлю та створення на його місці Палестинської держави, водночас заархівували відносини в Йорданії до такої міри, що під загрозою опинилися і її монархістичний устрій і само існування йорданської держави. А ні Ізраїль, ані Америка та Британія не можуть байдуже поставитися до ліквідації Йорданії з її поміркованим, насправді прозаїчним королем Гуссейном, та перетворення її в форпост арабських фанатиків „марксистів“, зорієнтованих на Пейпінг і підтримуваних зброєю і грошима з Пейпінгу. Дали: справа значно ускладнена власне надлишком грошей і зброї палестинським партизанам від антиізраїльських багатих арабських держав — Сауді Арабії й Кувейту — але й від закордонних комуністичних центрів Москви й Пейпінгу. Нема вже найменшого сумніву, що палестинські організації, які не хочуть піддатися суверенітетові державної влади в Йорданії й Лівані, на території яких перебувають, насправді стали пішаками на шахівниці в руках своїх закордонних спонсорів і протекторів.

Очевидно, що Йорданія і Ліван не хочуть допустити до створення партизанської держави в державі. Авторитет державних властей Єгипту, Лівану і Йорданії здискредитований фактом, що вони виявилися безсилними супроти терористів, які розвивають динамізм чужі літаки та силою затримують кількості громадян тих чужих держав, з якими названі арабські держави хотіли б жити в згоді, чи бодай не насторожувати собі їх проти себе. Фанатизм членів Народного Фронт для Визволення Палестини не знає таких застережень: речник тієї організації заявив одверто, що для неї не існує міжнародного законодавства, бо єдиний її закон — це перемога революції. Але ж міжнародний світ не може з таким станом помириться.

Ключ до ситуації на Близькому Сході був і є в руках Москви. Якщо вона рішила, що не в її інтересі провокувати війну з Америкою, то дії палестинських терористів не вигідні Москві, бо можуть таку війну спровокувати. Терористи одверто заявляють, що сполучення та знищення західних літаків вони доказали, що мають силу і змогу знівелювати всяке мирове порозуміння на Близькому Сході, з яким вони не погоджуються. Якщо СССР дійсно дав згоду Насерові й Гуссейнові прийняти американську мирову ініціативу й розпочати мирові переговори з Ізраїлем за посередництвом Гунаара Яррінга з Об'єднаних Націй, то поведінка терористів стає викликом уже не тільки на адресу Ізраїлю й західних держав, але й Москви.

Як сказано, сьогодні не виключено, що з великої хмари являє розмірний малий дощ. Але не виключена й американська збройна інтервенція в Йорданії, не виключені далекосхідні політичні наслідки брагунного, ідейного, але легководного й короткозорого арабського терору.

СНАНДАЛ У НЕБЛАГОРОДНОМУ СІМЕЙСТВІ

Париж. — Від серпня 1968 р., коли армія СССР несподівано вдерлася на територію Чехо-Словаччини, французька компартія пережила одну кризу за другою. Подібно до деяких інших комуністичних партій, компартія Франції перше була поставилася критично до агресії Москви на Чехо-Словаччину. Особливо протестував проти окупації тієї країни комуністичний професор філософії Гароді. Його за опозицію проти Москви виключено з партії, хоч він був довгий час членом її полібюро.

Проти політики Москви виступив також колишній комуністичний полплетач, відомий письменник Сартр, і це загострило кризу в компартії, особливо серед тих інтелігентів, що прилучилися до комуністів, коли у Франції на комунізм була „велика мода“. Від 1944 р. до французького уряду під головуством де Голля деякі час належали комуністи.

Тепер, коли Москва не може затупити свого націоналізму та імперіалізму фразами про „дружбу народів“, одні до вогу додав ветеран французького комуністичного руху Ф. Тіон. Як солдат французької армії, він в грудні 1918 р. був посланий урядом на узбережжя Чорного моря, щоб допомогати військовим російським монархістам воювати проти більшовиків. Тіон з іншими французькими учинив „фунт у війську, був за те зружаний і покараний доволі глибокою тюремною. Це стало йому популярністю між комуністами, як „геросів революції“.

І ось недавно Тіон виступив з найжесточішими обвинуваченнями проти проводу французької компартії за її несправу тактику супроти проводника чехо-словацької компартії Дубчека та інших у 1968 р. Зміст своїх ширших розмов з чехо-словацькими „ревізіоністами“ французькі комуністичні вожді переказали Москві, і цим переконали Кремль, остаточно, що треба задати сили „соціалізм з людським обличчям“ у Чехо-Словаччині.

Тіон гостро засудив провадницьку роботу провідників французької компартії. За це його виключили з партії. Однак, Тіон не схотів подарувати проводові компартії цю нову ганьбу і вирішив розкрити деякі таємні комуністичні камарілі. Наприклад, він ствердив, що теперішній генеральний секретар компартії Марше змальовував свою біографію. Він писав, що за другою світовою війною перебував у Франції, а в дійсності з доброї волі, без усякого примусу, поїхав на працю до гітлерівської Німеччини.

Далі Тіон свідчить, що провідники ф р а н ц у з ь к о ю компартії — Дюкло та інші, після окупації Парижу німецьким військом 1940 р., старалися всяким способом догодити окупантові; просили у німецьких надістів дозволу на видання в Парижі комуністичної газети „ЛЮ-маніте“ і вели пропаганду за „братання“ французьких робітників з солдатами „фюрера“. Однак німецька команда дозволу на видання комуністичної газети в Парижі не дала. Але провідники французької компартії давали зрозуміти, що вони могли видавати свою пресу „нелегально“.

То був час великої дружби між Сталіном і Гітлером. І провід французької компартії був вірний московській „лінії“. В своїй так званій „нелегальній“ пресі провід компартії прославляв тоді союз Москви з Берліном і ганьбив „англійських імперіалістів“ та емігранта де Голля, що перебував в Англії: мовляв, вони перешкоджають закінченню війни...

Тіон був проти будь-якої колаборації з Гітлером і, перебуваючи в Бордо, вже в 1940 р. взявся до організації збройного спротиву окупантам. Він обвинувачує провідників компартії, що вони закла „лакміства нещасного“ запрошують інтелігентів французьких робітників імперіалістичної Москви. Само собою преса різниціна прямих, як також і комуністи — прихильники китайського вождя Мао використовували домашні скандали, які розкривають Гароді, Тіон та інші в французькій компартії. І хоч це сильний апарат цієї партії, вона вже не може сподіватися на захоплення влади.

Гумористично виглядає, коли Марше пише лист до прем'єра Західної Німеччини В. Брандта, звертаючись до нього „пане президенте і товаришу“. Марше просить, щоб німецький уряд дозволив комуністичну партію у своїй країні, бо, мовляв, треба забезпечити мир у світі. З цього приводу пригадала паризька преса, що французькі комуністи писали 1961 р.: „Аденауер, Брандт та інші реваншисти“...

У КИСВІ СТОРИЛИ ТЕАТР „СЛОВО“

При біорії пропаганди Спілки Письменників УССР створено театр „Слово“, метою якого є „пропагування“ зі сцени кращих вірців українського письменства“. Газета „Молодь України“ з 6 вересня сповіщала, що „з підмошків театру українською мовою збирають і перлини місцевого надбання російського народу, інших народів... Не сказано, де були мати свою залу театр „Слово“ і коли розпочне працю. В замітці зазначено, що „колектив літературного театру буде використовувати всі засоби впливу на слухачів — акторське виконання і авторське читання, записи на плівку, кіно, музику, танець, пантоміму, живопис“.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

БІЛЯ ДЖЕРЕЛ НАШОЇ ІСТОРІЇ

Як відомо вже, згідно з заповітом Розалії Винниченко з 1958 року, вся літературна і мистецька спадщина, як загалом вся архівна збірка покійного В. Винниченка перейшла у повне розпорядження Української Вільної Академії Наук у ЗСА. Безпосередньо доглядає й опрацьовує цю спадщину група вчених, що гуртуються навколо винниченківської Комісії, заснованої при УВАН ще 1951 року, відразу після смерті письменника.

В останні роки, завдяки жертовності українських патріотів, праця Комісії значно поживилася. Перед двома найбільшими ювілейними датами з життя письменника — 90-річчя з дня народження (1970) і 20-річчя з дня смерті (1971) — праця Комісії йшла у двох планах: у плані наукового опрацювання архівної спадщини В. Винниченка і у плані організаційно-популярної діяльності.

Щодо першого плану, то Комісія поставила собі за мету:

— Описати й скласти каталог усієї великої архівної збірки В. Винниченка і цим зробити її доступною для наукових дослідів.

— Підготувати до друку чотири неопубліковані романи „Поклада золота“, „Вічний імперіалізм“, „Проклятий жид“ (інша назва — „Депрозорій“) і „Слово за тобою, Сталіне!“.

— Підготувати до публікації тексти „Щоденника“ В. Винниченка, що його він писав, з малими перервами, протягом сорока років: від 1911-го до 1951 року.

— Опублікувати дещо найкращіше з уже друкованих творів письменника.

— Розпочати наукове опрацювання й а й актуальніших проблем з життя і творчості В. Винниченка та його доби.

— Розробити в і д а н н я цювньої збірки творів В. Винниченка.

Що ж зроблено і що робиться згідно з цим першим планом праці Комісії?

Упорядкування й каталогізація величезної архівної спадщини В. Винниченка доходить до свого завершення. Описано унікальну збірку рукописних та машинописних текстів друкованих і недрукованих творів В. Винниченка. Виявлено й встановлено різні варіанти рукописів, а різні роки й різні мови. Знайдено дещо й з доореволюційного часу. Виявлено чимало досі зовсім невідомих рецензій і критичних статей на твори та на вистави драм В. Винниченка, російською, німецькою, французькою, чеською та іншими мовами. Описано багато особистих документів, які для уточнення мало це дослідженої біографії письменника мають виключне значення.

Е деїно з джерел до історії української революції і державності (1917-1920). Напр., чернетки попередніх проєктів складу кількох урядів, перший текст, написаний рукою В. Винниченка, відомий доповіді українському уряду на ультиматум Рад Народних Комісарів РС-

ФОР, у грудні 1917 року тощо.

Приведено до порядку унікальні періодичні видання 20-х і 30-х років, як українською, так і чужими мовами, що їх зберігав В. Винниченко. Описана література різними мовами світу, що нею користувався В. Винниченко під час своєї творчої праці. Для дослідників творчості Винниченка за останні десятиріччя це незамінні джерела.

Опрацьовано „Щоденник“ за сорок років і багаточислену збірку найважливіших діячів науки, літератури і політики різних народів і держав світу. Це найцінніші документи до історії української й загальнолюдської культури та г р о мадської творчості першої половини ХХ сторіччя.

Цю велику і важку працю жертовно провадять пані Олена Несина і пані Оксана Радич. За цю самовіддану працю цим паням належить признання й глибока подяка не тільки від УВАН, але й від усього культурного громадянства.

З неопублікованих романів відраховано і здало до друку два романи: „Поклада золота“ й „Слово за тобою, Сталіне!“.

Роман „Поклада золота“ друкується в збірниках „Північчє Сяйво“, що виходять за редакцією Я. Славутича в „Відомостях“.

Згідно з умовою цей роман вийде окремою видаткою наприкінці 1971 року. Роман „Слово за тобою, Сталіне!“ друкується у в-ві „Українська Біблія“ в Новому Ульмі.

Згідно з договором цей роман мав вийти з друку найпізніше в березні 1970 року. Але, на жаль, через незрозумілу нам пошту видавництва роман і досі не тільки не вийшов, а навіть не можемо з певністю сказати, коли вийде.

З раніше друкованих творів планується до видання: „На той бік“ — повість з доби війни Української Народної Республіки і більшовицької Росії 1919-1920 рр.; „Записки Кирпатого Мефістофеля“ — один з кращих доореволюційних романів; „Соняшна машина“ — дуже популярний у 20-х роках соціально-фантастичний роман; „Намисто“ — збірка оповідань про дитячий світ.

Продовжується праця над редактуванням „Щоденника“. Розробляється проєкт багатомовного видання повної збірки творів В. Винниченка. Поруч з цим наукові співробітники Комісії опрацьовували й опрацьовували такі теми: Семен Погорілий закінчив велику працю під назвою „Н е о публікований Винниченко“. Праця містить загальний огляд життя й діяльності В. Винниченка та докладну х а р а к т е р и с т и к у його недрукованої спадщини, зокрема чотирьох згаданих вище, недрукованих романів. Ця праця прийнята Ньюйоркським університетом як докторська дисертація.

Лариса Оніщенко — докторант Пенсильванського університету, написала, в аспекті порівняльного, нову розвідку про найкращий роман Винниченка „Соняшна машина“ під назвою: „Соняшна машина“.

Комісія вжила заходів до упорядкування й реставрації могил Винниченків й до встановлення меморіальної таблиці на будинку в с. Мужені (Франція), де жив і працював В. Винниченко від 1934 до смерті, 6 березня 1951 року. На відзначення 90-річчя з дня народження й 20-річчя з дня смерті В. Винниченка Комісія запланувала (Закінчення на стор. 3-й)

З НАШИХ БУДНІВ

ДІВЧАТА З СОЮЗІВКИ

Як споглянеш на ці гори. За Краєм затиснутий. А як глянеш на дівчат, Світ увесь забуде!

Дими словами, дають, незнаний ближче, широкі публіці поет найкраще, скаржливий магістичний, можна б сказати, краєц Союзівки, чар і мальовничість її краєвидів, — і тих, що майорять ген, на обрії і чиз, що прикрашують пейзаж над басейном, які показували нам на сцені, в концертній залі „Веселий“...

Гості Союзівки часто в захопленні і з подивом дивилися: „І звідки той Квас набирав стільки гарних дівчат?“ В цьому місці слід пригадати шановному, землячову, що пан В. Квас є купецьке це крайовий і, знає, який товар іде чи бере. Про популярність молочних продуктів крайового „Маслопострою“ рішала не тільки добротність товару, але й краса та молодість „маслопостроїв“, що про них складали вірші, але й писали мелодрами. А мелодрамам було далеко від вакаційного. Як покійний дир. А. Палій, так процаїтований здоров'ям дир. В. Квас має добре око і добрий смак, тобто — знає котру дівчину посадити в канцелярську, котру зробити головною кельнеркою, а котру випустити на сцену.

Правда, частенько бувало так, що ті самі перепелки увечері в ідальні за кельнерство або працювали в канцелярії чи в так званій „снєкбарі“, а у вільні від праці години бігли на проби співу чи танцю, а потім виступали в суботніх концертах программа Ансамбля Праціників Союзівки, що був у цьому літньому сезоні, як і сказав знаний чотого діла, проф. д-р Василь Стецюк, — „non plus ultra“.

Ці саме дівчата, співачки й танцюристки, чесно заслужили собі в управителів Союзівки на якісь медалі чи грамоти, а їм, на жаль, зусилля з цього боку, адики крижало! Бо є такий писаний не писаний, але зведений закон, що працівники тієї оселі не можуть бути кандидатами на міс Союзівки, — ані в щотижневих конкурсах, ані в цьому фінальному, коли вибирають Крайову Рокку...

В наслідок вибору міс Союзівки на 1971-ий рік дозволять забрати слово в обіроні цих покровидів працівників, які за 17 років існування виховано — вакаційної оселі Союзівки не удостоїлись носити корону першої краді, хоч напевно заслужили собі на це врівніння і своєю красою, і талантами і поведінкою. Клоб старіша парубоків сідних сестрич Америкі шле їм, — чим добрим, хоч не вибраним красуням, — наше глибоке співчуття і палкий парубочий салют!

І к а р НЕВЕСЕЛЕ ПІДЛІНЕ НОВОСІЛЛЯ.

На Баківській вулиці Києва збудували нову гарну школу ч. 199, і до неї перевели сотні учнів із старої школи ч. 24. Зробили це непросту, і тому заперечували й учні, і вчителі: дітям, щоб діяти до нової школи, треба переходити кілька вулиць, переїздити автошлях тощо, як сказано в „Молоді України“ з 6 вересня — „небезпечний шлях“.

Дав ті два папірці в руки Василіа, кажучи: „Тепер іди, і коли виявишся второпним, а я гадаю, що ти такий с. дистанеш до Парижу“.

З очей Василіа Дюма побачив, що він не втратив надії на крашу майбутність.

Раненько Дюма відплив французьким кораблем „Сюлія“.

„Не можете уявити собі, — закінчив Дюма своє оповідання, — який я був щасливий, коли почув французьку мову з бретонським і марсельським акцентом. Французька мова звучить зовсім інакше, коли не говорять російськи. Я відчув, що знову маю мою власну хату, а Кавказ здавався мені тепер лише сном“.

Проте, Кавказ дав себе

Антін Рубінець

ОЛЕКСАНДЕР ДЮМА НА КАВКАЗІ

(3)

Дюма пише, що часто офіцери допускаються шахрайства на шкоду солдатів. Один молодий офіцер, який воював у Криму, розповідав автору, що його полковник згідно з приписом було признано право у поході споживати щодня по одному бикові. Отож їх капітан купив у Кавказької губернії бика, і як почався довгий похід на Крим, бик манджував собі позадку полку, а солдати відживлялися капусняком. Скілкий разів не появлявся ревизор капітан показував йому рахунок видатків на закуплю биків, і ревизор знаходив усе в якнайкращому порядку, уважаючи, що солдати щодня з'їдають по одному бикові. Так то йшов той „інтерес“, аж нарешті після півторарічного походу дійшли до Херсону. „Можливо подумаете, — говорив цей молодий офіцер, — що нарешті солдати попоїли м'яса із свого бика? Нічого подібного! Капітан з великим зиском продав бика, бо був добре підготований, не так, як його солдати“.

Рікою Ріон (старовинний Фазіс) полив Дюма з приятелями до міста Поті над Чорним морем. Причливши до берега, побачили молодого чоловіка, що пильно до них приглядався. Потім він підійшов до козака, що стояв поруч автора, і сказав, що має у своєму власному домі дві вигідні кімнати. Тому, що ніде не видно було

готелю, Дюма поїхав з тим молодим чоловіком. Ному треба було задержатися в Поті, аж прийде корабель.

Дім, що до нього вони під'їхали, був дерев'яний, двоповерховий. Побіч входних дверей були двері з віською „М. Аюба“: це була крамниця-м'ясарня, а її власник Аюба був різник.

Дюма і його приятелі дістали дві кімнати на поверсі. В підлозі були великі шпари, крізь які автор побачив свинарник.

Дюма спитав різника, чи може він дати щось на вечерю. „Що собі лише забажаєте, п'яне“, — відповів той, підсміхаючись.

В усьому домі не було ніяких продуктів, лише в м'ясарні зисали із стелі куки засушеного м'яса. „Такого м'яса, — сказав Дюма, — не дав би я ї собі! Пошукайте щось інше“. За кілька хвилин почув Дюма надворі крики і, виглянувши у вікно, побачив людей, що тягли барана за ноги. Баран боронився, але даремно. Йому зарізали, стягли шкіру,

покраяли, і різник обіг гордо з трьома ще теплими куснями м'яса. Дюма зготував собі сам вечерю в кухні, що була у стайні.

В кімнаті було дуже холодно, щоб затопити він у печі, а на підставі велику мідну миску з водою, щоб пара прочистила повітря. Поклався спати, але ніяк не міг заснути, бо зі свинарника увесь час доходило хрюкання. Вода в мисці вже кипіла, тож Дюма увів її з печі і крізь шпари став поводити литу окріп на свиней. Тварини потівали й Дюма спокійно заснув.

У Поті залишилися три дні. На базарі нічого не можна було купити, навіть риби. Рибалки солили її, засушували та відсилали куки до краю.

Пішов Дюма раз із приятелем у мочарі, щоб сполувати качок, але нічого не відловив застрелити. З розуму ж застрелив різниково свиню і залпав Аюбові добре за кусень свинини.

Серед молодих людей, що увихалися біля Аюбової

м'ясарні, був молодий грузин Василій. Одного дня приніс він автору велику рибину. Познайомившись з цим грузином, Дюма пішов із ним стріляти дикі качки.

Василій виявився знаменитим загонцем. Дюма сподобав собі Василіа, тож одного дня спитав його, чи не схотів би з ним поїхати до Франції, щоб служити в нього. Хлопець здивувався, але на жаль не мав ніякого паспорту, а Дюма не міг ждати так довго, поки йому вдасться виробити паспорт. Василій прийняв перепустку для подорожі між Поті й Трапезунтом, що належав Туреччині, і Василій сказав, що позичить у нього той документ.

В день від'їзду Василій допозив Дюма перенести й покласти куки на кораблі. Великий князь Константин. Ніхто не питав хлопця про документ, дали йому місце на спання, а Дюма й артист Моане дістали каюту в кормовій частині корабля.

Годину пізніше, коли Дюма розмовляв із російським офіцером, причалила шлюпка з дванадцятьма солдатами, і командант арештував Василіа, як російського підданого, що старався покинути Росію без дозволу. Це його приятель із задрости за таке шаста зробив на нього доносу. Василій не противився. Дюма не міг нічого вдіяти, бо ж це був російський корабель. Коли він зійшов униз із приятелем, Василій відізвався: „Ще нічого, пане. Я дістану паспорт і за місяць-два приїду до Парижу“.

Дюма дав Василієві записку, написану виразно друкованими буквами до свого приятеля, полковника Романова, в якій просив його допомогти Василієві якомога шкоро одержати паспорт. У другій записці він написав: „Віддаю під описку пред-Великий князь Константин. Ніхто не питав хлопця про документ, дали йому місце на спання, а Дюма й артист Моане дістали каюту в кормовій частині корабля. Годину пізніше, коли Дюма розмовляв із російським

офіцером, причалила шлюпка з дванадцятьма солдатами, і командант арештував Василіа, як російського підданого, що старався покинути Росію без дозволу. Це його приятель із задрости за таке шаста зробив на нього доносу. Василій не противився. Дюма не міг нічого вдіяти, бо ж це був російський корабель. Коли він зійшов униз із приятелем, Василій відізвався: „Ще нічого, пане. Я дістану паспорт і за місяць-два приїду до Парижу“.

Дюма дав Василієві записку, написану виразно друкованими буквами до свого приятеля, полковника Романова, в якій просив його допомогти Василієві якомога шкоро одержати паспорт. У другій записці він написав: „Віддаю під описку пред-Великий князь Константин. Ніхто не питав хлопця про документ, дали йому місце на спання, а Дюма й артист Моане дістали каюту в кормовій частині корабля. Годину пізніше, коли Дюма розмовляв із російським

офіцером, причалила шлюпка з дванадцятьма солдатами, і командант арештував Василіа, як російського підданого, що старався покинути Росію без дозволу. Це його приятель із задрости за таке шаста зробив на нього доносу. Василій не противився. Дюма не міг нічого вдіяти, бо ж це був російський корабель. Коли він зійшов униз із приятелем, Василій відізвався: „Ще нічого, пане. Я дістану паспорт і за місяць-два приїду до Парижу“.

Дюма дав Василієві записку, написану виразно друкованими буквами до свого приятеля, полковника Романова, в якій просив його допомогти Василієві якомога шкоро одержати паспорт. У другій записці він написав: „Віддаю під описку пред-Великий князь Константин. Ніхто не питав хлопця про документ, дали йому місце на спання, а Дюма й артист Моане дістали каюту в кормовій частині корабля. Годину пізніше, коли Дюма розмовляв із російським

офіцером, причалила шлюпка з дванадцятьма солдатами, і командант арештував Василіа, як російського підданого, що старався покинути Росію без дозволу. Це його приятель

ВІСТІ СКВУ

Нарада Президії Секретаріату СКВУ з представниками українського наукового світу

Нью-Йорк (СКВУ - УПС) — У зв'язку з зборами делегатів Наукових Товариств (Т. Шевченка та Української Вільної Академії Наук, що відбулися в Нью-Йорку, 14 квітня та з побутом тут ректора Українського Вільного Університету, проф. Володимира Янова, Президія Секретаріату СКВУ заініціювала нараду з представниками всіх наших наукових установ, щоб з'ясувати справу створення в системі СКВУ Світової Ради Української Вільної Академії Наук.

15-го квітня представники Президії (П. Лисогір, І. Білинський, М. Сосновський) зустрілися з проф. В. Яновим, уповноваженим Президії для організації Підготовчого комітету творення Світової Ради Української Вільної Академії Наук, згідно з яким далі йдемо щодо оформлення Комітету. 16 квітня М. Сосновський, екзекутивний директор СКВУ, перервав розмову з президентом УВАН, проф. О. Архивовичем та членом Президії УВАН, проф. В. Мілковським

у тій же справі, а 19 квітня відбулася нарада Президії Секретаріату з представниками вже новообраних керівних органів УВАН та НТШ: президентом УВАН, проф. О. Оглоблиним та членим секретарем Президії УВАН, проф. В. Омелюченком і президентом Головної Ради НТШ, проф. С. Вертипорохом та генеральним секретарем Головної Ради НТШ, проф. В. Стецюком.

Внаслідок наради устійнено головні заходи організації та діяльності проєктованої Світової Ради Української Вільної Академії Наук та покликано Організаційний Підготовчий Комітет, що його очолює ректор УВУ, проф. В. Янів. Членами Комітету стали проф. О. Оглоблин, президент УВАН та проф. С. Вертипорох, президент Головної Ради НТШ.

Організаційний підготовчий Комітет увійде в контакт з усіма українськими науковими установами в дисперсії та підготує конгрес української вільної науки, запланований на 1971 рік у 50-ті роковини Українського Вільного Університету.

Треба надіятися, що покликані Організаційний і Підготовчий Комітети з успіхом виконають свої намічені завдання і що небагато пізніше діяти Світова Рада Української Вільної Академії Наук, як координаційний чинник на українському науковому відтинку. Про важливість координації українського наукового життя, наукових планів тощо — не приходить до розуму. Зокрема, це уможливить краще і ефективніше використання всіх тих можливостей, що їх має, чи може мати, українська наука у Західному світі.

(Комунікат в справі створення Організаційного Підготовчого Комітету Світової Ради Української Вільної Академії Наук був надрукований у „Свободі“, ч. 71 з 22 квітня ц. р.).

Мавка ще раз пробудиться в Нью-Йорку

„Ох, як я довго спала!“ — з жалем сказала Мавка на ньюйоркській сцені весною цього року, коли ми прослухали „Як солодко грас, як глибоко крас“ Лукашевича спілка.

4-го жовтня 1970 р. Мавка ще раз оживе в Нью-Йорку. І ще раз оживе на сцені український ліс і загостить до нас старенький Лісовик. Ще раз побачимо чар і красу волинських озер і постаті Волянички і Волянички Русалки. Оживуть, пшеничні лани, коли вийде Польова Русалка. Побачимо сонячні, вогняні блиски в постаті Перелесниці та поліські багна, коли височить Куць. Ще раз вийдуть з драгобини блудні вогники — Потерчата. І ще раз зачарує нас краса лісових полів — Лісова Мавка.

Матеріальний підхід до життя і потоптання особистих прагнень до ідеалів, приносять руйну героям драми. Це є головна проблема нашої доби. Тому так дуже хочеться побачити дядька

Лева, щоб допоміг нам помирити ці два світи. Бо поки він буде між нами, доти можемо бути спокійні за наше майбутнє; доти українська душа буде з'єднана з красою й ідеалами. Тоді навіть таких реалістів, як Килина й Лукашевич мати не обсядуть Злидні, а зрадливий Куць і „Той, що в скалі сидить“ не матимуть до нас пристуту. І тому „Лісова пісня“, — це скарб кожного волянички. На американській сцені ми бачимо перед собою українську душу. Вона пробуджується з Мавкою і звуками Лукашевича спілки вливається в наші серця. Ми можемо не два рази, а безперестанку слухати чарівну мелодію спілки, бо коли Лукаш грас, співає наша душа. То ж як найсердечніше привітаймо Мавку, коли вона ще раз пробудиться в нашому місті. Тоді також матимемо нагоду подивлятися строї, що спроектувала п. Слава Геруляк з Парижу та мистецьке оформлення сцени Володимира Касіяна. Допоможімо гідно вярдати молоді мистецьку групу невідомої п. Ліді Крушельницької в мандрівку по містах Америки й Канади. Хай чарівну Лукашеву пісню весняного відродження почує не лише старше громадянство, але передовсім українська молодь у всіх більших осередках нашого поселення.

Уліана Близняк

НАГОРОДИЛИ ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА

Рим. — Звання почесного члена Академії та срібну медаль одержав український мистецтвознавець Любомир Гуцалюк від Академії науки, літератури й мистецтва ім. Томасо Кампанеллі в Римі. Л. Гуцалюк, який постійно живе в ЗСА, перебуває тепер у Франції. Влітку дві його картини закупив музей Палм-Спрінг Дезерт у Каліфорнії.

Збори Союзу Українок Америки в Нью-Йорку, Н. Дж.

5-го квітня відбулися Річні Збори Союзу Українок Америки в Народнім Домі в Ірвінгтоні.

На почесну голову президії поприбрано п. Стефанію Пушкар, голову Централі С-УА, а зборами провела п. Ірена Левицька, орг. реф. Централі С-УА. Секретарювала п. Олена Пляцанська.

Збори вислухали звіти референток окружної Ради, голови поодиноких Відділів і голови округи п. Дорі Рак, за діловий рік 1969-70. Праця округи була востороння. Вона, крім організаційного, внутрішньо-місцевого характеру, увінчалася успіхом в зовнішніх зв'язках — Виставкою народної творчості „Музей Нью-Йорк“.

По дискусії і по ухваленню абсолютної Управи, вибрано новий з'їзд до якого ввійшли: голова — Ірена Кіндрачук, м. голови — Марія Герус і Марія Хмільницька. Олена Бобилік — секретар, Олександра Стебельська — помічник, Олександра Падковська — скарбник, Євгенія Мартиненко, Франка Стек, Дарія Лозова — орг. референтки, Галина Магмет, Мирослава Сіра, — культ.-освітні рефер., Ірена Яворська, Володимир Дідик — імпрес. реф., Софія Андрушків, Дарка Колатало — реф. нар. мистецтва, Надія Бігун, Марія Бокало — виховні реф. Неоніла Беднарська, Ольга Гнатик — реф. сусп. опіки, Олена Кусій, Марія Стельман — господарчі реф., Ліда Гладка, Пелагія Кучука, Богдана Чума, Люба Остапак — реф. зв'язків, Катерина Бук, Каміла Смородська — пресові реф. Контрольна Комісія: Ірина Левицька, Ольга Салук, Омелія Цяпка, Іванна Ратич, Катерина Кузьма.

Після обідньої перерви відбулася конференція зв'язків з програмою: „Як молодіч відділи уявляють собі зв'язки з американцями“ — Каміла Смородська; „Дипломатія поневоленого народу“ — п. Ірина Палух; „Американські жіночі організації і характер їх праці“ — п. Марія Душинка.

К. Б.

Пресова реф. Окр. Ради

зона — орг. референтки, Галина Магмет, Мирослава Сіра, — культ.-освітні рефер., Ірена Яворська, Володимир Дідик — імпрес. реф., Софія Андрушків, Дарка Колатало — реф. нар. мистецтва, Надія Бігун, Марія Бокало — виховні реф. Неоніла Беднарська, Ольга Гнатик — реф. сусп. опіки, Олена Кусій, Марія Стельман — господарчі реф., Ліда Гладка, Пелагія Кучука, Богдана Чума, Люба Остапак — реф. зв'язків, Катерина Бук, Каміла Смородська — пресові реф. Контрольна Комісія: Ірина Левицька, Ольга Салук, Омелія Цяпка, Іванна Ратич, Катерина Кузьма.

Після обідньої перерви відбулася конференція зв'язків з програмою: „Як молодіч відділи уявляють собі зв'язки з американцями“ — Каміла Смородська; „Дипломатія поневоленого народу“ — п. Ірина Палух; „Американські жіночі організації і характер їх праці“ — п. Марія Душинка.

К. Б.

Пресова реф. Окр. Ради

БІЛЯ ДЖЕРЕЛ НАШОЇ ІСТОРІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

нувала: 1) Великий літературний вечір з творів письменника, що відбувся 31 жовтня 1970 р. в Нью-Йорку з участю видатних артистичних сил; 2) Наукову сесію (у грудні ц. р.), присвячену питанням життя і творчості В. Винниченка. 3) Наукове засідання 6 березня 1971 р., присвячене 20-річчю з дня смерті.

Це найголовніше, що, поруч з багатьма іншими дрібними справами, проробила вининченківська Комісія УВАН за минулий рік.

На закінчення хочемо ще раз підкреслити, що всю цю працю Комісія змогла виконати тільки завдяки щирій моральній і матеріальній підтримці багатьох українських культурно-громадських організацій, а особливо свідомих українських патріотів — жертводавців, працівників людей Америки, Канади, Австрії, а востаннє й Австралії. При дальшій активній моральній і фінансовій допомозі ми зуміємо зробити ще більше. Зуміємо не тільки опрацювати а р х і в ну спадщину, а й опублікувати твори В. Винниченка, яких, як видно з недавнього опублікованого в київській „Літературній Україні“ статті „Перед судом історії“ (4 серпня ц. р.), дуже боялися сучасні поневолювачі українського народу.

Вининченківська Комісія УВАН

НА ФОНД УНРАДИ

Ріо де Женеїро. — Українці в Бразилії збирали 921 кружирів, що є рівнозначністю 200 американських дол., і переслали їх на допомогу Українській Національній Раді в Зах. Німеччині. Щорічна збірка на цю ціль провадиться в Бразилії під назвою „Фонд 22 січня“. Про це переслали допомогу УНРАді повідомлять тижневик „Хліб моральний і фінансовий борець“, ч. 23-1970, що виходить у Куритибі.

УКРАЇНСЬКІ РАДІОПЕРЕДАЧІ

Українські радіопередачі, які існують, в деяких місцях нашого поселення, дуже корисні для збереження рідного духа в житті нашої емігрантської на чужині. Важні вони для освідомлення, задержання при рідних наших Церквах та організаціях нашого молодого покоління. На жаль, українських радіопередач замало. А шкода велика! Іх можна б мати всюди, треба тільки більше добрих волі та почуттів відповідальності за долю нашої емігранції в наших церковних та народних провідників. Добре приготувані наші українські радіопередачі, з короткими рефератами про нашу минулу чи теперішню церковну чи народну історію, переплітані музикою наших гарних народних пісень, чи під час свят церковних, — припинилися б до спонуляції вання нашої культури, нашого доброго імені серед чужинців.

Наша українська радіопередача працює та розвивається для наших емігрантів, мешканців вугільного басейну Пенсильванії, і надається кожній неділі від 12 до 1-ої год. зі станції Шенна-до, Па., з містечка, де 86 літ тому побудовано першу нашу українську католицьку церкву в ЗСА. Слухають її наші емігранти, члени коло 50-ох католицьких чи православних наших парафій від Шамокіна-Гайзелто у до Скреттону, Па. Українська радіопередача з Шенна-до, Па. провадить патріотичну ентузіаст нашої справи п. Степан Поступак з Мек Аду, Па., — президент Ліги Української Католицької Моло-

ді, при чинній співпраці о. Богдана Левицького, укр. кат. пароха в Мек Аду, Па., та інших священників. Українську радіопередачу з Шенна-до морально та матеріально підтримує п. Антін Батюк, голова Укр. Робітничого Союзу з Скреттону, якого за його суспільну працю шанують, всі наші емігранти. а серед них наші католицькі та православні священники. 8-го березня з приводу 20-літньої річниці героїської смерті ген. Тараса Чупринки в часі передавання української програми з Шенна-до, цікавий, добре опрацьований реферат про життя, діла та героїську смерть ген. Тараса Чупринки по українськи виголосив о. Богдан Левицький, а по англійськи п. Степан Поступак. 15-го березня з рамені ЛУКМ та старанням її президента о. Степана Поступака, відбулася в Поттсвіллі, Па. виставка нашої культури та мистецтва. Виставка відбулася в готелі Неко-Алліс, відвідали її багато наших людей та чужинців, подивляючись виставленим творам нашої культури й мистецтва.

Під час виставки принагідне слово виголосив п. президент Укр. Союзу п. Антін Батюк, а ціла виставка була передана через радіостанцію в Шенна-до та через телевізійну станцію в Скреттоні, Па. а о год 11-й вечором її показано на новинах. Українські радіопрограми дуже полюбляють, вони допомагають зберегти українську духовність нашої емігранції. Це могутні засоби пропаганди нашої справи серед чужинців.

о. Р. Г-с

БІБЛІОТЕКА — АРХІВ — МУЗЕЙ ПОДІЛЛЯ

В Кабінеті Дослідження Поділля (К.Д.П.) при істор. секції УВАН за с. о. вано Музей Поділля. Зацікавлених розбудовою бібліотеки, ласкаві просимо надіслати книжки, писані твори, предмети чи експонати, пов'язані з історією Поділля на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts & Sciences in the U.S., Inc. 206 West 100th street New York, N.Y. 10025.

Також просимо надіслати відомості про подільські матеріали, що знаходяться в різних бібліотеках, музеях чи приватних книгозбірках з тим, щоб заснувати картотеку-показник. Творчі думки, поради і зауваження приймаються від кожного симпатика цього корисного діла з вдячністю.

Ярослав Сичинський — керівник К.Д.П.

ШЕВЧЕНКОВІ ДУМИ І ПІСНІ

Анг. і укр. тексти

Ціна 80 центів „СВОБОДА“

Jersey City, N.J. 07303

81-83 Grand Street

Вже по вакаціях — діти йдуть до школи.

Чи ви батьки дбаєте про своїх дітей?

Якщо так, то передплатіть їм

„ВЕСЕЛКУ“

ОДИНОКНИ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ.

За кілька днів, приїде до Вашої дитини „ВЕСЕЛКА“ за місяць ВЕРЕСЕНЬ.

Перевірте адресу і дату оплати. Не робіть кривди дитині — вивіряйте свою еwent. залеглість.

„ВЕСЕЛКУ“ редагує колеґія — члени Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Багато кольорових ілюстрацій, добрий папір.

Жадаєте ознайомити примірник. Річна передплата 4,00 долари. Замовлення слати:

THE RAINBOW

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ІГОР ШАНКОВСЬКИЙ

Вже появилася третя збірка поезій

ІГОРЯ ШАНКОВСЬКОГО

„КОРОТКЕ ЛІТО“

Книжка в твердій оправі, на доброму папері з суперобкладинкою. Тираж 1500 прим. Всі примірники нумеровані.

Ціна з пересилкою \$3.75.

Головний склад знаходиться у

UKRAINIAN BOOK STORE

10205 — 97 Street

Edmonton, Alberta, Canada

Книгарням і кольоптерам відповідний опуст.

РЕЛІГІЙНІ ТВОРИ ОЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ

ЛЮКСУСОВЕ ВИДАННЯ, 736 СТОРІН, АЛЬБОМНОГО ФОРМАТУ, 264 ТВОРІВ ЗА РЕДАКЦІЮ Д-РА ЗІНОВІЯ ПІСЬКА. 5 ЛІТУРГІЙ, ВОГОСЛУЖБОВІ ПІСНІ, КАНТИ, ПСАЛЬМИ, КОЛЯДИ. ПАРТИТУРИ ДЛЯ ВЖИТКУ ЦЕРКОВНИХ І СВІТСЬКИХ ХОРІВ. ЦІННЕ ВИДАННЯ ДЛЯ ЛЮБИТЕЛІВ МУЗИКИ.

ЦІНА 25.00 ДОЛ.

Замовляти:

V-vo Z. LYSKA

558 Summit Avenue Jersey City, N.J. 07306, U.S.A.

Увага! Алентавн, Па. Увага!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ ОКУРЖИНИ ВІДПІЛІА ВАЛІ

— улаштує —

ПЕРШУ ОСІННЮ

ТАНЦЮВАЛЬНУ ЗАБАВУ

в суботу, 26-го вересня 1970 року

в залі СВ. ЮРІЯ ПЕРЕМОЖЦЯ

126 — 4-та вул., Алентавн, Па.

Початок год. 8:30 веч.

Половина чистого приходу призначено на Катедру Українознавства в Гарвардському Університеті.

Вільне місце від 9-11 год. Вступ 2.00 дол.

До численної участі все Українське Патріотичне Громадянство запрошує Управа Відділу УККА

КООРДИНАЦІЙНИЙ ОСЕРЕДОК ШКІЛЬНИХ РАД

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ

ЗАТВЕРДЖЕНІ ШКІЛЬНОЮ РАДОЮ УККА НА 1970-71 ШК. Р.:

Буквар для англомовних класів	\$1.50
Новий Буквар і перша Читанка	2.00
К. Кисілевський: Вивчаємо українську мову	1.20
К. Кисілевський: Правильні листки для II і вищих років навчання	0.75
К. Кисілевський: Вивчаємо українську мову, правильний і граматичний вправи для 4-го й 5-го років навчання	1.50
В. Романчук: Українська читанка для II року навчання української мови	2.20
Третя читанка для III р. навчання	2.50
Четверта читанка для IV р. навчання	2.50
К. Кисілевський: Українська читанка для V року навчання української мови	2.20
К. Кисілевський: Українська читанка для VI року навчання української мови	3.00
М. Овчаренко: Українська читанка „Золоті Ворота“ для VII року навчання	4.00
К. Кисілевський: Хрестоматія з української літератури для VIII і вищих років	4.50
В. Радзівчик: Історія української літератури, для VIII і вищих років навчання	3.50
В. Панейко: Граматика української мови	3.00
К. Кисілевський: Граматика української мови	1.00
Український правопис	1.50
В. Яфір: Нарис української культури для VIII і вищих років навчання	2.50
І. Крип'якевич: Історія України для V р.	1.50
І. Крип'якевич: М. Доліницький: Історія України, нове видання, з доповненнями і примітками д-р П. Ісаяна, стор. 265	4.50
М. Доліницький: Географія України (нове видання, з кольоровою „Фізичною картою України“)	2.00
Фізична карта України, 1:5 міль, кольорова	0.70
Е. Жарський: Географія — Природа України	2.50
Географічні зошити (контурові мапи України для вправ) для всіх років навчання з „Додатком“ до „Всвітла“	2.30
Е. Жарський: Руханка: гри, забави	1.00
Програми навчання й виховання	2.50
Стихотворення України, 1:1.5 міль, однокольорова для вправ	1.50
І. Франко: Захар Беркут	1.00
П. Кудіць: Чорна Рада	1.00
І. Франко: Бориславський	1.00
І. Франко: Тигролови	1.20
М. Войчак: Інститутка	1.00
П. Мирний: Хіба ревуть воли	1.00

Замовлення вислати на адресу:

EDUCATIONAL COUNCIL — U.C.C.A.

P.O. Box 391 — Cooper Sta. New York, N.Y. 10003

СТРАНК ОБ'ЄДНАНИХ АВТОМОБІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ

22 Відділ спілки Об'єднаних Автомобільних Робітників роздає пікетувальні таблички своїм членам, які пікетуватимуть окремі фабрики в Дітроїті. Страйкують 350,000 робітників в ЗСА і Канаді у фабриках Корпорації Дженерал Моторс.

30-річчя УНКА буде відзначено...

(Закінчення з 1-ої ст.)

ловного америка неського промовця запрошено пана Френка Шекспіра, який очолює Інформаційну Агенцію Америки. В українській мові промовлятиме голова Ініціативної групи Другого Конгресу УНКА, адв. Іван Панчук, з Дітроїту, Миш. З привітання виступлять сенатори з Пенсильванії — Гю Скат і Річард Швайкер. Про політичний аспект праці УНКА говоритиме його президент — д-р Леа Доб-

Праця

MECHANICS

Experienced in maintaining equipment, must have own hand tools.

SERVICEMEN

With garage or service station experience and will train. Must have own hand tools.

SHOP FOREMAN

Experienced in supervising in maintenance of heavy equipment. All applicants must read, write, speak and understand English fluently. Union wages with fringe benefits. Apply daily 9 AM to 2 PM. Continental Trailways Garage 1500 Clinton St., Hoboken, N.J.

MECHANICS

Experienced in maintaining equipment. Must have own hand tools.

SERVICE MEN

With garage or service station experience and will train. Must have own hand tools.

SHOP FOREMAN

Experienced supervising in maintenance of heavy equipment. Applicant must read, write, speak and understand English fluently.

FRINGE BENEFITS.

Apply daily 9 AM to 2 PM

CONTINENTAL TRAILWAY GARAGE

1500 Clinton Street Hoboken, N.J.

WANTED

Grocery-Dairy and Produce

CLERK

Full or Part Time. Inquire:

SHOP-RITE

1422 Prospect Street E. Brunswick, N.J.

MALE L.P.N.

EXPERIENCED ORDERLY

3-11 Shift

Capable of assuming responsibility for care and treatment of elderly men. Live in or out.

334-0024

DIE CUTTER

Нічна зміна, досвід при 27 x 41 Thompson Press. Добра платня і беніфіт. IRT to Rawson Street.

A. Klein and Co.

29-10 Thompson Avenue

Long Island City, New York

(212) 937-4010

Business Opportunity

FOR SALE

BAR, RESTAURANT & LIQUOR STORE

with personal residence, located on main highway, on 2 acres of land. Attr. price, terms, negotiable.

Emil's Tavern, Rt. 44/55

Gardner, N.Y. 12525

Tel.: (914) 255-9774 or 255-0796

Найновіше видання Кооперативного Видавництва „ЧЕРВОНА КАЛІНА“

Володимир Галан

БАТЕРІЯ СМЕРТІ

Це книжка військовика і громадського діяча.

Світлий, відскочив мали-нарис, виготовлені сот-ником Іоанном Вишневським, баталістичні кольорові образи Леоніда Перфецького прикрашають цю книжку. Мистецька обгортка Богдана Боженського. Спомини починаються Шеню Арташери — слова і мелодія Романа Куніцького.

Ціна в м'якій опраці: \$5.00. Замовлення і належ-ність (чеками або М. О.) слати на адресу:

“Svoboda”

83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Церкву у Львові обернули в Музей Друку

Львів. — Після обертання Домініканського костелу в музей і центр атеїстичної пропаганди, розпочалися підготовчі роботи для створення Музею Книги і Друку в стінах церкви св. Онуфрія у Львові. Ще в липні київська „Культура і Життя“ інформувала, що з тієї причини, що першодрукар Іван Федорів спалився в церкві св. Онуфрія і на її подвір'ї в 1573 р. його й поховано, — вирішено обернути церкву св. Онуфрія в Музей Кни-

ги і Друку. Частково віднов-лено примітивний друкарський верстат з 16 століття, зі-брано кілька примірників стародруків та кілька фото-копій із старих видань. Між експонатами запланованого музею в церковній будові бу-дуть виставлені і перша книжка в Україні „Апо-стол“ Івана Федорів, і анти-релігійні писання Маркса, Леніна, Крупської, Мануйль-ського та ін. комуністичних діячів, як зразки нових книжкових видань.

ПІД НОВИМ ЗАРЯДОМ

ELMWOOD DELICATESSEN

НОВІ ВЛАСНИКИ — SCHIFFMAN

передтим були при 16th Avenue, Newark, N.J.

МАЮТЬ НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР:

ДЕЛИКАТЕССЕН, МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ,

БАКАЛІЙ, ПРИСМАКІВ, ПЕЧИВА ФІРМИ

WITLER BAKERY PRODUCTS, МОРОЖЕНІ

ХАРЧІ, СВІЖІ ОВОЧІ І ЯРИНА.

290 ELMWOOD AVE.

MAPLEWOOD, N.J.

Pir Boyden Avenue

Тел. 762-1668

Питаєте у всіх книгарнях за нововиданням книжкою

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

Автор **МИХАЙЛО ДАНИЛО**

— лікар, журналіст, громадський діяч — пред-ставляє виразлення національної свідомості за Волині, прихід окупантів — советських і німецьких — і боротьбу проти них.

Для багатьох розкриває незнану палорому героїчних дій українських повстанців на Крем'яччині в роки 1942-43. 288 сторінок друку. Ціна \$3.50 в м'якій опраці.

“SVOBODA”

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

КАТАЛОГ	
КНИЖОК КНИГАРНІ „СВОБОДА“	
Риндик Ст.: ПРИГОДИ СІРКА КЛАПОУХОГО — Альбомне видання	1.50
Савицька І.: НЕЗАВУДЬКИ — опрацьоване брошування	2.50
Савицька І.: ДЕННИЙ РОМАН — нарис	2.00
Савицька І.: МАРИЯ — хроніка одного життя	0.75
Самчук У.: ТЕМНОТА, роман	2.00
Саміленко С.: ДНІ СЛАВИ — спогоди дітей	4.00
Сергієнко М.: У КІПТЯХ ТИРАНИ	2.00
Січинський В.: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИС-ТЕЦТВА, частина 1-ша	1.00
Січинський В.: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИС-ТЕЦТВА, частина 2-га	6.00
Січинський В.: УКРАЇНСЬКИЙ ТРИЗУВ	3.00
Січинський В.: ЧУЖИНЦІ ПРО УКРАЇНУ	1.00
Січинський В.: СПОГАДИ ВОГДАНИВЦІ	1.00
Світ І.: СУД НАД УКРАЇНЦЯМИ В ЧТІ 1923-1924 РОКИ	1.50
Світ І.: ЗЕЛЕНА УКРАЇНА. Короткий історичний нарис українського політичного і громадсько-го життя	0.75
Світ І.: Петро Іванович Горюхін — нарис українського політичного і громадсько-го життя	0.50
Смоль І.: У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'І	0.30
Смоль І.: МАНЕКІН — новела	2.75
Соневичий М.: ГОМІН ДАВНОМИНУЛИХ ДНІВ	1.50
Славутич Я.: ТРОФЕЙ	1.00
Славутич Я.: ШЕВЧЕНКОВА ПОЕТИКА	2.00
Славутич Я.: В СВЕДІНСЬКИХ	4.00
Славутич Я.: МІСЦЯМИ ЗАПОРІЗЬКИМИ	1.00
Тарнавський О.: ТУГА ЗА МІТОМ. Подорож поза відома шляхами модерної поезії	0.50
Тобілевич С.: РІДНІ ГОСТИ	3.00
У СТОРІЧІЯ НАРОДИН ІВАНА ФРАНКА. Збір-ник праць і статей	0.50
Удовиченко О.: Україна в війні за державність	2.50
Франко І.: ПРО СОЦІАЛІЗМ І МАРКСИЗМ. Рецензії і статті 1897-1906. Впорядкування, вступна стаття і довідки В. Кравченка	4.00
Франко І.: Дні домашнього вогнища, повість	2.50
Франко І.: Ліле Микита	0.50
Храплива Леся: У ТЕМРЯВІ — нарис	1.00

Замовлення і належність (ЧЕКИ АБО ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ) слати на адресу:

SVOBODA

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Реальність — Забезпечення — Подорожі

РЕАЛЬНІСТЬ (REAL ESTATE)

Належимо до Multiple Listing. Маємо великий вибір до-мів на продаж в гарних, чистих, спокійних околицях Flushing, Bayside, Whitestone, Beechhurst, Fresh Meadows, Douglaston, Little Neck.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (INSURANCE)

На дом, авта, та торговельні підприємства.

ПОДОРОЖІ (TRAVEL)

На Україну та до всіх інших країн. Можливість їхати самим або з своєю власною групою. Ми приготуємо кожну деталь вашої подорожі. Також маємо цілий ряд місцевих та чужоземних подорожів та екскурсій. Всі інформації та обслуґа безкоштовні.

Однорічне українське бюро цих справ у Flushing, Queens, c

SCORE AGENCY

ДМИТРО ГОРБАН — власник

Телефон (212) 357-5400

192-12 Northern Blvd.

FLUSHING, N.Y. 11358

Щодня від 10 до 6 год. веч., суботу до 5-ої

Замовляйте тільки Спеціальні Сертифікати Рублів на Україну

Спеціальні рублі, партії, ліцензії, сертифікати, що значать рублі. Із Спеціальними Сертифікатами Рублів Ви можете ліцензувати дістати все, що хочете у крамницях, де продаються товари за чужу валюту. Випосилити, або за частину нормальних цін; насправді за одну четвертину нормальних цін, а то й менше. Деякі товари однієї так низько, що вони рівняються вартості 10 рублів за од-ного долара. Замовляйте наш новий каталог — ми нічого не коштує! Ви переконаєтеся, що Спеціальні Сертифікати Рублів є найкращим дарунком для Ваших кривих. Доставка до дому за 3-4 тижні. Ціна: 2.13 долара за один спеціаль-ний рубль. Рішуче ні-ких інших оплат. Повна гарантія. Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street Second Floor NEW YORK, N.Y. 10010

Тел.: 982-1530

Ждайте нашого нового каталогу даром!

ДУЖЕ ВАЖЛИВО: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

Дуже важливо: Приймаємо замовлення на автомобілі і помеш-кання!

М'ясо і ковбасні вироби

за німецькими виробами для смакування.

Вироби у власній фабриці ковбас.

ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША

яку найліпше люблять господарі і цілі родини.

Заїдьте до найближчої КРАМНИЦІ KARL-ENNER

KARL ENNER

PORK STORES

Головна крамниця:

63-65 Fresh Pond Road Ridgewood — Brooklyn, N.Y.

Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

Широко відомі ЧАНІ ЗЕЛА МОНАХА!

Хатні ліки з року в рік! Справне природ-не лікування численних недуг. Вибирайте й пошувайте себе краще! Мішанка чайних

зель ч. 1 — на артрит, печінку і жовчний мішочок, — ч. 2 — на нестерпність і гази, — ч. 3 — легкий прочищаючий чай, — ч. 4 — нерви, безсонність, — ч. 5 — нерви, сечовий провід, — ч. 10 — ревма-тизм, серце, — ч. 11 — природне зменш-вання ваги. Кожна вел. пачка, вкл. пересилку, \$2.50.

Поручаємо виділи ЧАНІ ЗЕЛА В ПІГУЛКАХ:

ч. 16 — 100 пігулок, щоб втратити вагу \$3.00, ч. 25 — 80 пігул, артрит, печінка \$3.00, ч. 26 — 50 пігул, прочищу-вальні зела \$2.00, ч. 27 — на відпруження і краший сон \$2.00, ч. 39 — китайський „корінь Діхменга“, 80 пігул, для мужчин \$12.00, ч. 57 — на ревматизм і серце, 80 пігул, \$3.00, ч. 59 — на нерви, 80 пігул, \$3.00, ч. 18 — всі природ-ні вітаміни й мінерали, 100 шт. \$5.00, ч. 48 — ромеовне мило, 75 центів, ч. 22 — рослинний пилин на волосся \$2.50.

Подайте число бажаного чаю й пігулок. Подавайте виразно докладну адресу. Залучіть „моїх ордер“ або чек й додайте 20% на пересилку. Не висилаємо на „СОД“.

Monk's Herb Co., 2924 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60618

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте тепер! Замовляйте тільки через

Замовляйте теп